វិធីសមាទានសីល

&

កិរិយាតម្កល់ចិត្តក្នុងសីល

វិធីសមាទានសីល

ក្នុងកិច្ចសមាទានសីលនេះ ឧបាសក ឧបាសិកា ដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លាក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា គប្បីសមាទានសីលនឹងអាចារ្យ ឬភិក្ខុសាមណេរជាបុគ្គល គណៈ ឬសង្ឃ ដែលគង់នៅទីនោះ ។

សមាទាន និច្ចសីល ឬ សីល៥

ឧកាស អហំ ភន្តេ វិសុំ វិសុំ រក្ខនត្ថាយ តិសរណេន សហ បញ្ចសីលានិ យាចា មិ ។

ទុតិ យម្បិ អហំ ភន្តេ វិសុំ វិសុំ រក្ខនត្ថាយ តិសរណេន សហ បញ្ចសីលានិ យាចា មិ ។

តតិ យម្បិ អហំ ភន្តេ វិសុំ វិសុំ រក្ខនត្ថាយ តិសរណេន សហ បញ្ចសីលានិ យាចា មិ ។

ប្រែថាៈ

សូមគោរព បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចំរើនខ្ញុំព្រះករុណាសូមនូវសីលទាំងឡាយ ៥ មួយអន្លើដោយព្រះត្រៃសរណគមន៍ ដើម្បីប្រយោជន៍នឹងរក្សាផ្សេងៗគ្នា បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះករុណាសូមនូវសីលទាំង

ឡាយ ៥ មួយអន្លើដោយព្រះត្រៃសរណគមន៍ដើម្បីប្រយោជន៍នឹងរក្សាផ្សេងៗគ្នា ជាគម្រប់ ២ដង ផង ។ ជាគម្រប់ ៣ដង ផង ៕

ការទទួលសីល

ត្រូវថាតាមលោកឲ្យបានច្បាស់ ៗ កុំឲ្យខ្សឹបជាដាច់ខាត ។

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស (៣ចប់)

ប្រែថា:

វីកិរិយានមស្ការថ្វាយបង្គំនៃខ្ញុំព្រះករុណា ចូរមានដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ព្រះអង្គជាព្រះអរហន្តដ៏ប្រសើរ ទ្រង់ត្រាស់ដឹងនូវញេយ្យធម៌ទាំងពួងដោយប្រពៃចំពោះព្រះអង្គ ឥតមានគ្រូអាចារ្យណាប្រដៅព្រះអង្គឡើយ ។

ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ

ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះពុទ្ធ ជាទីពឹងទីរឭក

ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ

ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះធម៌ ជាទីពឹងទីរឭក

សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមិ

ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះសង្ឃ ជាទីពឹងទីរឭក ។

ទុតិយម្បិ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ

ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះពុទ្ធ ជាទីពឹងទីរឭក ជាគំរប់២ដងផង

ទុតិយម្បិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ

ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះធម៌ ជាទីពឹងទីរឭក ជាគំរប់២ដងផង

ទុតិយម្បិ សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមិ

ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះសង្ឃ ជាទីពឹងទីរឭកជា គំរប់២ដងផង ។

តតិយម្បិ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ

ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះពុទ្ធ ជាទីពឹងទីរឭក ជាគំរប់៣ដងផង

តតិយម្បិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ

ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះធម៌ ជាទីពឹងទីរឭក ជាគំរប់៣ដងផង

តតិយម្បិ សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមិ

ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះសង្ឃ ជាទីពឹងទីរឭក ជាគំរប់៣ដងផង ។

លោកពោលថា:

តិសរណគ្គហនំ បរិបុណ្ណំ

កិរិយាកាន់យកនូវព្រះត្រៃសរណគមន៍ បរិបូរតែប៉ុណ្ណោះ ។

ឧបាសក ឧបាសិកា ទទួលថា:

អាម ភន្តេ

ករុណាលោកម្ចាស់ ។

១-　បាណាតិបាតា វេរមណីសិក្ខាបទំ សមាទិយាមិ
ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសមាទាននូវសិក្ខាបទ គឺចេតនាជាហេតុវៀរចាក កិរិយា ធ្វើសត្វមានជីវិតឲ្យធ្លាក់ចុះកន្លង គឺសម្លាប់សត្វ ។

២-　អទិន្នាទានា វេរមណី សិក្ខាបទំ សមាទិយាមិ
ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសមាទាននូវសិក្ខាបទ គឺចេតនាជាហេតុវៀរចាក កិរិយាកាន់យកនូវវត្ថុដែលគេមិនបានឲ្យ ដោយកាយ ឬ ដោយវាចា ។

៣-　កាមេសុមិច្ឆាចារា វេរមណីសិក្ខាបទំ សមាទិយាមិ
ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសមាទាននូវសិក្ខាបទ គឺចេតនាជាហេតុវៀរចាក កិរិយាប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាមទាំងឡាយ ។

៤-　មុសាវាទា វេរមណីសិក្ខាបទំ សមាទិយាមិ
ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសមាទាននូវសិក្ខាបទ គឺចេតនាជាហេតុវៀរចាក កិរិយាពោលនូវពាក្យកុហក ។

៥-　សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា វេរមណីសិក្ខាបទំ សមាទិយាមិ
ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសមាទាននូវសិក្ខាបទ គឺចេតនាជាហេតុវៀរចាក ហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្ដីប្រមាទ គឺផឹកនូវទឹកស្រវឹង គឺសុរា និងមេរ័យ ។

លោកសូត្ររលឹកថា:

ឥមានិ បញ្ចសិក្ខាបទានិ សាធុកំ កត្វា អប្បមាទេន និច្ចកាលំ សម្មារក្ខិតព្វំ

អ្នកគប្បីធ្វើសិក្ខាបទទាំងឡាយ៥នេះ ឲ្យប្រពៃ ត្រូវរក្សាឲ្យល្អអស់កាលជានិច្ច ដោយសេចក្ដីមិនប្រមាទ គឺថាកុំធ្វេសប្រហែសឡើយ ។

ឧបាសក ឧបាសិកា ទទួលថា:

អាម ភន្តេ

ករុណាលោកម្ចាស់ ។

លោកសូត្រថា:

សីលេន សុគតឹ យន្តិ សីលេន ភោគសម្បទា សីលេន និព្វុតឹ យន្តិ តស្មា សីលំ វិសោធយេ ។

សត្វទាំងឡាយបានទៅកាន់ស្ថានសួគ៌ ក៏ព្រោះសីល សត្វទាំងឡាយបានបរិបូណ៌ដោយភោគ ក៏ព្រោះសីល សត្វទាំងឡាយបានទៅកាន់ទីរលត់ទុក្ខគឺព្រះនិព្វានក៏ព្រោះសីល ព្រោះហេតុនោះបុគ្គលជាសប្បុរសគប្បីជម្រះនូវសីលឲ្យ បានបរិសុទ្ធ កុំឲ្យសៅហ្មង ៕

កិរិយាតម្កល់ចិត្តក្នុងសីល

កិច្ចប្រតិបត្តិក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ដែលជាគោលសំខាន់បំផុត មាន៣យ៉ាងគឺៈ សីល១, សមាធិ១, បញ្ញា១ ។ គុណជាតិទាំង៣នេះ គឺសីលជាគុណជាតិដែលយោគាវចរត្រូវរក្សាមុនជាងគុណជាតិដទៃ ទាំងអស់ក្នុងកិច្ចប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រព្រឹត្តទៅធ្វើ ឲ្យជាក់ច្បាស់នូវផ្លូវព្រះនិព្វាន ដែលជាទីរលត់បង់នូវសេចក្តីទុក្ខទាំងពួង។

-ព្រោះហេតុអ្វី?

-ព្រោះថា កាលបើសីលមិនមានក្នុងសន្តានចិត្តនៃយោគាវចរហើយ សមាធិ ការតម្កល់ចិត្តនឹង ក៏មិនមាន និងមិនអាចញ៉ាំងវិបស្សនាបញ្ញា ឲ្យកើតឡើង បានដោយពិត ។

មានសេចក្តីនៅក្នុងគម្ពីរវិសុទ្ធិមគ្គភាគ១ថាៈ បុរសឈរស៊ប់នៅលើផែនដី លើកនូវកាំបិតដែលបានសំលៀងយ៉ាងមុត ហើយកាប់នូវគុម្ពឬស្សីយ៉ាងធំបាន មានសេចក្តីឧបមាយ៉ាងណា យោគាវចរដែលស្ថិតនៅលើផែនដី គឺសីល លើកឡើងនូវ កាំបិត គឺវិបស្សនាបញ្ញា ដែលបានសំលៀងយ៉ាងមុតល្អ ដោយថ្មសំលៀងគឺសមាធិ ដោយដៃគឺបរិហារិកប្បញ្ញា ដែលផ្គងលើងដោយកម្លាំង នៃសេចក្តីព្យាយាម កាត់ផ្តាច់នូវបណ្តាញគឺ តណ្ហាដែលធ្លាក់ចុះក្នុងសន្តាននៃខ្លួននោះទាំងអស់បាន ក៏មាន សេចក្តីឧបមេយ្យយ៉ាងនេះដែរ ។ ព្រះពុទ្ធដីកាថាៈ

សីលេ បតិដ្ឋាយ នរោ សបញ្ញោ ចិត្តំ បញ្ញញ្ច ភាវយំ អាតាបី និបកោ ភិក្ខុ សោ ឥមំ វិជដយេ ជដំ

នរ:ប្រកបដោយបញ្ញា ស្ថិតនៅស៊ប់ក្នុងសីល កាលចំរើននូវចិត្តផង បញ្ញាផង ជាអ្នកមានសេចក្តីព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅនូវកិលេសជាប្រក្រតី មានប្រាជ្ញាជា គ្រឿងរក្សាខ្លួន ឃើញភ័យក្នុងសង្សារ នរ:នោះគប្បីកាត់ផ្តាច់នូវបណ្តាញនេះបាន ។

បណ្តាធម៌ទាំង៣នេះ សូមលើកយកត្រង់ពាក្យថា សីលដែលជាកិច្ចប្រតិបត្តិដំបូងរបស់ពុទ្ធបរិស័ទក្នុងសាសនានេះ មកបកស្រាយមុនដូចតទៅ:

អ្វីជាតួសីល?

ធម៌៤យ៉ាងគឺ ចេតនា១, ចេតសិក១, សំវរ:១, អវិតិក្កម:១ របស់បុគ្គលវៀរចាកអំពើ មានបាណាតិបាតជាដើម ឬជារបស់បុគ្គលកាលបំពេញនូវវត្តិប្រតិបត្តិ ហៅថា សីល ន័យក្នុងបដិសម្ភិទាមានពោលថា:

ចេតនា សីលំ ចេតសិកំ សីលំ សំវរោ សីលំ អវិតិក្កមោ សីលំ

ប្រែថា ចេតនាជាតួសីល ចេតសិកជាតួសីល សេចក្តីសង្រួមជាតួសីល ការមិន ប្រព្រឹត្តកន្លងជាតួសីល ។

១- ចេតនា សីលំ -

បេតនាជាតួសីល ព្រះពុទ្ធដីកាថាៈ **ចេតនាហំ ភិក្ខវេ សីលំ វទាមិ** ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតហៅថា បេតនាជាតួសីល ។ បេតនាមានន័យថា ធម្មជាតិអ្នកគិត អ្នកចាត់ចែង អ្នកសន្សំ វិគ្គហថាៈ **អភិសន្ទហតីតិចេតនា** ធម្មជាតិចាត់ចែងហៅថា បេតនា បានសេចក្តីថា ធម្មជាតិដែលញ៉ាំងសម្បយុត្តធម៌ គឺចិត្តនិងចេតសិកដែលប្រកបជាមួយ ឲ្យហូរចុះទៅក្នុងសីល ។

ការគិតគំនិត ការចាត់ចែងរបស់បុគ្គលវៀរចាកបញ្ចវេរា គឺសម្លាប់សត្វ១, ការកាន់យកទ្រព្យសម្បត្តិដែលគេមិនបានឲ្យ១, ការប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាម១, ការពោល ពាក្យកុហក១, ការផឹកទឹកស្រវឹងមានសុរានិងមេរ័យ១ តាមផ្លូវកាយ ឬផ្លូវវាចា ហៅ ថាសីល ។

ម៉្យាងទៀត បេតនាក្នុងកម្មបថ៧យ៉ាង គឺកាយកម្ម៣ និងវចីកម្ម៤ របស់បុគ្គលកាលលះបង់ នូវអំពើមានកិរិយាញ៉ាំងសត្វមានជីវិតឲ្យធ្លាក់ចុះកន្លង គឺសម្លាប់សត្វ ជាដើម ក៏ហៅថាសីល ។

២- ចេតសិកំ សីលំ -

បេតសិកជាតួសីល បេតសិកមានន័យថា ធម្មជាតិមានសេចក្តីកើតសេចក្តី រលត់ អារម្មណ៍និងវត្ថុ ជាមួយគ្នាដោយចិត្ត ហៅថាបេតសិក តែនៅក្នុងទីនេះបានដល់ធម៌៣យ៉ាងគឺៈ

១- អនភិជ្ឈា ការមិនសម្លឹងរំពៃចង់បានទ្រព្យរបស់គេ មកធ្វើជាទ្រព្យរបស់ខ្លួន ដែលជាអលោភចេតសិក ។

២- អព្យាបាទោ ការមិនចងគំនុំចង់ឲ្យសត្វដទៃវិនាស ដែលជាអទោសចេតសិក។

៣- សម្មាទិដ្ឋិ ការយល់ឃើញត្រូវ ដែលជាអមោហចេតសិក ហៅថាសីល ។

ដូចមានព្រះពុទ្ធដីកាជាដើមថាៈ **ចេតសិក សីលំ នាម អភិជ្ឈំ បហាយ វិគតាភិជ្ឈេន ចេតសោ វិហរតិ** បុគ្គលលះបង់នូវអភិជ្ឈា មានចេតនាដែលមាន អភិជ្ឈាទៅប្រាសហើយ គង់នៅ ឈ្មោះថាចេតសិកសីល ។

៣- សំវរោ សីលំ -

សេចក្ដីសង្រួមជាតួសីល សេចក្ដីសង្រួម៥យ៉ាងគឺៈ

១- បាតិមោក្ខសំវរោ សេចក្ដីសង្រួមនូវកាយ វាចា ទៅតាមសិក្ខាបទដែលមាន នៅក្នុងបាដិមោក្ខបានដល់បរាជិក៤, សង្ឃាទិសេស១៣, អនិយត២, និស្សគ្គិយបាចិត្តយ៣០, សុទ្ធិកបាចិត្តយ៩២, បាដិទេសនិយ៤, សេក្ខិយវត្ត៧៥, អធិករណសមថ៧ រួមជា២២៧ (សិក្ខាបទសម្រាប់ភិក្ខុសង្ឃ) និងសេចក្ដីសង្រួមកាយ វាចាមិន ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសិក្ខាបទ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិ ហើយខាងក្រៅបាតិមោក្ខ បានដល់ពួកសិក្ខាបទ ដែលជាពួកថុល្លច្ចយាបត្តិ, ទុក្កដាបត្តិ, ទុព្ភាសិតាបត្តិ សីលនេះជាបាតិមោក្ខសំវរសីល ។

២- សតិសំវរោ សេចក្ដីសង្រួមសតិ បានដល់ការសង្រួម ឥន្ទ្រិយទាំង៦ គឺៈ ចក្ខុន្ទ្រិយ១, សោតិន្ទ្រិយ១, ឃានិន្ទ្រិយ១, ជីវ្ហិន្ទ្រិយ១, កាយិន្ទ្រិយ១, មនិន្ទ្រិយ១ គឺ ជាការសង្រួមស្មារតីតាមផ្លូវភ្នែក-ត្រចៀក-ច្រមុះ-អណ្ដាត-កាយ-និងចិត្តហាមឃាត់ មិនឲ្យអកុសលធម៌ គឺអភិជ្ឈានិង ទោមនស្ស និងបាបធម៌ កើតឡើងគ្របសង្កត់ចិត្តបាន ក្នុងខណៈដែលមានអារម្មណ៍ មានរូបារម្មណ៍ជាដើម មកប៉ះខ្ទប់នឹងទ្វារ មានចក្ខុទ្វារជាដើម ។ សីលនេះជា ឥន្ទ្រិយសំវរសីល។

៣- ញាណសំវរោ សេចក្ដីសង្រួមញាណ(ការដឹង) បានដល់ប្រាជ្ញាដែលតម្កល់ ដោយប្រពៃ ពិចារណាក្នុងការប្រើប្រាស់នូវបច្ច័យ៤ គឺ ចីវរប្បច្ច័យ១, បិណ្ឌបាត បច្ច័យ១, សេនាសនបច្ច័យ១, គិលានភេសជ្ជបច្ច័យ១ តាមសមគួរដល់ធម៌នៃការប្រើប្រាស់បច្ច័យរបស់អ្នកបួស មានធាតុបច្ចវេក្ខណៈជាដើម ។ សីលនេះ ជាបច្ចយ សន្និស្សិតសីល ។

៤- ខន្តិសំវរោ សេចក្ដីសង្រួមក្នុងការអត់ទ្រាំគ្រប់យ៉ាងចំពោះត្រជាក់និងក្ដៅ លោកធម៌៨គឺ លាភ១, យស១, អយស១, និន្ទា១, សរសើរ១, សុខ១, ទុក្ខ១ ជាដើម ដែលកើតឡើងដល់ខ្លួន ។

៥- វិរិយសំវរោ សេចក្តីសង្រួមនូវការព្យាយាម បានដល់នូវការព្យាយាមអត់ សង្កត់ កម្ចាត់បង់នូវអកុសលវិតក្កៈ៣គឺ កាមវិតក្កៈ សេចក្តីត្រិះរិះពីកាម១, ព្យាបាទ វិតក្កៈ សេចក្តីត្រិះរិះពីព្យាបាទ១, វិហិង្សាវិតក្កៈ សេចក្តីត្រិះរិះបៀតបៀនសត្វ១ ដែលកើតឡើងគ្របសង្កត់ចិត្ត ។

សេចក្តីសង្រួម៥យ៉ាង និងចេតនាវៀរចាកចំពោះវត្ថុដែលដល់ព្រមរបស់កុលបុត្ត ដែលជាអ្នកភ័យខ្លាចក្នុងបាប ក៏ហៅថា សំវរសីលទាំងអស់ ។

៤- អវិតិក្កមោសីលំ -

ការមិនប្រព្រឹត្តកន្លងជាតួសីល បានដល់ការមិនប្រព្រឹត្តកន្លង ដែលប្រកបដោយ កាយ វាចា របស់បុគ្គលដែលបានសមាទានសីល មានសីល៥ជាដើម ។ ឧបាសក ឧបាសិកាដែលបានសមាទានសីលពីបុគ្គល ឬព្រះសង្ឃហើយ ក៏ប្រឹងសង្រួមកាយ វាចា ដោយប្រពៃតាមសិក្ខាបទដែលខ្លួនបានសមាទានហើយ គឺមិនប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសិក្ខាបទណាមួយឡើយ ។ សីលរបស់ឧបាសក-ឧបាសិកា ដែលកើតឡើងនេះឯង ហៅថា អវិតិក្កមសីល ។

ចំលងចេញពី
www.visuddhi7.com
កែប្រែតាមកុំព្យូទ័រដោយ
ខ្ញុំបាទ ស្រុង ចាន់ណា